

PEDAGOGIA MONTESSORI

Motto: Copilul este „tatăl adultului”

- Constituie un sistem pedagogic foarte complex, în cadrul curentului *Educația nouă* (de la începutul secolului XX) conceput de medicul italian Maria Montessori, propunând **cunoașterea empirică, sistematică** a legilor dezvoltării proprii a copiilor.

✚ Concepția paideutică

- Copilul **se autoconstruiește** în virtutea unor impulsuri naturale interioare (al curiozității, al distracției, al activității și al intuiției), **absorbind** – mai întâi fără efort, apoi, voluntar – elemente ale mediului ambient.

✚ Valori, competențe, abilități vizate:

- Capacitatea de a lua singur decizii;
- Autodisciplină, automotivarea;
- Mulțumirea de sine.

✚ Principiul metodologic fundamental

- Libertatea copilului

✚ Metodologia desfășurării activităților educaționale

- Copiii sunt grupați pe **serii de 3 ani** (0-3 ani; 4-6 ani; 7-9 ani etc.); cei mici învață de la cei mari, iar cei mari se responsabilizează;
- **Mediul educativ e organizat astfel încât să corespundă nevoilor și capacităților copiilor;** să fie atractiv, stimulat, interesant; să asigure confortul, ocrotirea; să stimuleze autocontrolul și autodisciplinarea;

- Materialele (curriculum materializat)

✚ sunt așezate pe rafturi deschise, vizibile, respectând înălțimea copiilor

✚ sunt grupate pe 4 arii de dezvoltare:

- Viață practică (îngrijire personală, îngrijirea mediului, dezvoltarea relațiilor sociale, coordonarea și armonia mișcării corporale);
- Dezvoltare senzorială (observarea sistematică a mediului: lungime, înălțime, temperatură, greutate, culoare, miros; exemple de materiale: cuburi de mărimi progresive, cilindri de dimensiuni variabile, materiale despre plante și animale, figurine etc.);
- Dezvoltarea limbajului (material destinat analizei fonetică, inițierea copilului în a urmări sunete și zgomote, în recunoașterea sunetelor și realizarea distincției dintre ele; litere în relief);
- Matematică (utilizarea unor simboluri matematice, parcurgând drumul dinspre concret spre abstract).

- Nu există bănci fixe, catedră, catalog, limită de timp;

- **Copilul se mișcă liber** (mișcare cu scop și voință) și **alege liber un material**, respectând nevoile celorlalți; învață prin operarea cu acesta, cât timp îi place, fără a fi întrerupt; oprirea mișcărilor spontane și impunerea unor acțiuni de către educator nu sunt acceptate, cu excepția contextelor în care acțiunile copilului sunt inutile sau dăunătoare.

- Este ghid, și nu lider; om cu răbdare și bun observator;
- Organizează mediul, așa încât să permit manifestarea liberă a copiilor;
- Creează situații de învățare și îl ajută pe copil să înțeleagă cum poate utiliza mai bine materialul ales de acesta;
- Facilitează contactul cu materialele;
- Nu îl corectează pe copil când greșește;
- Nu intervine, nu trebuie să facă pentru copil ceea ce el poate să facă singur;
- Ajutorul oferit copilului e limitat, doar atâta cât e necesar pentru a ieși din impas;
- Este **facilitator al autoeducației**.

Evaluarea

- Este **continua**, se realizează prin:
 - Observarea muncii copilului;
 - Portofoliu;
 - Fișe de progres;
 - Nu există note, calitative, recompense (pot genera vanitate), pedepse (pot provoca pierderea umanității dinlăuntrul său)

Magister ludi:

Mâna este organul care prin structura sa fină și complicată dă puțină inteligenței de a se manifesta, dă omului puterea de a stăpâni ambianța și de a o transforma, condusă de inteligență, de a-și îndeplini misiunea în univers. Ar fi logic, prin urmare, ca atunci când judecăm dezvoltarea psihică a copilului să luăm în seamă, de la începutul ei, expresia „mișcării sale intelectuale”: vorbirea și activitatea mâinilor sale făcute pentru a munci. (Maria Montessori – Taina copilăriei (p. 88), apud Ion Albulescu – Pedagogii alternative, Editura All, București, 2014)

Bibliografie:

1. Albulescu, Ion – *Pedagogii alternative*, Editura All, București, 2014
2. Bocoș, Mușata – *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, Iași, 2013
3. Cerghit, Ioan – *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Editura Polirom, Iași, 2008
4. Neacșu, Mihaela Gabriela – *Pedagogiile alternative. Fundamente teoretice*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2013